

М. І. Панасюк, І. А. Литвин

Інститут проблем безпеки АЕС НАН України, Чорнобиль

ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗПОДІЛУ УРАНУ В ПІДЗЕМНИХ ВОДАХ ПРОММАЙДАНЧИКА ЧАЕС

За останні роки спостерігається значне (2 - 12 разів) підвищення концентрацій урану та трансуранових елементів у підземних водах на ділянці біля зруйнованого 4-го блока ЧАЕС. У статті показано, що підвищення міграційної здатності урану в підземних водах відбувається при зростанні рН вище 9 - 10 у відновлюваному чи перехідному середовищі на фоні значних підвищень концентрацій основних іонів: K^+ , Na^+ , Ca^{2+} , CO_3^{2-} , NO_3^- , NO_2^- .

Ключові слова: проммайданчик ЧАЕС, підземні води, паливний уран, основні іони, рН, підвищена міграція.

Н. И. Панасюк, И. А. Литвин

Институт проблем безопасности АЭС НАН Украины, Чернобыль

ЗАКОНОМЕРНОСТИ РАСПРЕДЕЛЕНИЯ УРАНА В ПОДЗЕМНЫХ ВОДАХ ПРОМПЛОЩАДКИ ЧАЭС

Наблюдаемое значительное повышение объемных активностей урана (2 - 12 раз) в пробах подземных вод из скважин, расположенных вблизи объекта «Укрытие», происходит при росте рН выше 9 - 10 на фоне повышения концентраций основных ионов: Na^+ , K^+ , CO_3^{2-} , NO_2^- , NO_3^- . При этом в подземных водах формируется сильнощелочная восстановительная или переходная среда.

Ключевые слова: промплощадка ЧАЭС, подземные воды, топливный уран, основные ионы, рН, повышенная миграция.

M. I. Panasyuk, I. A. Lytvyn

Institute for Safety Problems of Nuclear Power Plants, National Academy of Sciences of Ukraine, Chornobyl

REGULARITIES OF URANIUM DISTRIBUTION IN GROUNDWATER OF ChNPP INDUSTRIAL SITE

Observed significant increase of migration properties of uranium from groundwater happens when pH rises above 9 - 10 against significant increases in the concentrations of major ions: Na^+ , K^+ , CO_3^{2-} , NO_2^- , NO_3^- . Herewith, strongly alkaline reducing or transitional environment in groundwater is formed.

Keywords: industrial site of ChNPP, underground waters, fuel uranium, plutonium, pH, major ions, raised migration.

REFERENCES

1. *Belitskij A.S., Orlova E.I.* Protection of groundwater from radioactive contamination. - Moskva: Meditsina, 1968. (Rus)
2. *Korotkov A. I., Pavlov A. N.* Hydrochemical method in geology and hydrogeology. - Leningrad: Nedra, 1972. (Rus)
3. *Krajnov S.R., Shvets V.M.* Hydrogeochemistry. - Moskva: Nedra, 1972. (Rus)
4. *Radiohydroecological monitoring in the area of the object "Ukrytie". Step 2. Conducting of radiohydroecological monitoring for the second step of 2015 : Report on research work / Supervisor N. I. Panasyuk. No. ГР 0115U005355. - Chernobyl, 2015. (Rus)*
5. *Levchuk S., Kashparov V., Maloshtan I. et al.* Migration of transuranic elements in groundwater from the near-surface radioactive waste site // *Applied Geochemistry*. - 2012. - Vol. 27, No. 7. - P. 1339 - 1347.
6. *Novikov A.P., Kalmykov A.N., Tkachev V.V.* // *Zh. Rossijskogo khimicheskogo obshchestva imeni D. I. Mendeleeva*. - 2005. - Vol. XLIX, No. 2. - P. 119 - 126. (Rus)
7. *Kornilovich B.Yu., Pshinko G.N., Koval'chuk I.A.* // *Radiokhimiya*. - 2001. - Vol. 43, No. 5. - P. 464 - 467. (Rus)
8. *Panasyuk N.I.* // *Problemy bezpeky atomnykh elektrostantsii i Chornobylya*. - 2010. - Iss. 13. - P. 128 - 135. (Rus)
9. *Rudenko L.I., Khan V.E.-I., Panasyuk N.I.* // *Radiokhimiya*. - 2003. - Vol. 45, No. 3. - P. 268 - 272. (Rus)
10. *Rudenko L.I., Khan V. E.-I.* // *Radiokhimiya*. - 2005. - Vol. 47, No. 1. - P. 89 - 90. (Rus)
11. *Migration of alpha-radionuclides from the object "Ukrytya" to the groundwater and the mechanism for their realization : annotated report on research work / Institute of Bioorganic Chemistry and Petrochemistry, National Academy of Sciences of Ukraine. - Kyiv, 2010. (Ukr)*
12. *Investigation of the composition of alpha emitting radionuclides in the groundwaters of the industrial site of the Chernobyl NPP: Stage 2012. Investigation of the phase distribution of cesium, strontium, uranium and transuranium elements concentration : Interim report on research work / Supervisor L. I. Rudenko; № ДР*

0111U002825; Institute of Bioorganic Chemistry and Petrochemistry, National Academy of Sciences of Ukraine. - Kyiv, 2012. (Ukr)

13. *Garrels R.M., Christ C.L.* Solutions, Minerals, and Equilibria. - San Francisco: Freeman, Cooper & Co., 1965. - 450 p.
14. *Pourbaix M.J.N.* Thermodynamics of Dulite Aqueous Solutions. - London: Edwar Arnold and Co., 1949. - 136 p.
15. *Atlas of Eh-pH diagrams. Intercomparison of thermodynamic databases.* Geological Survey of Japan Open File Report No. 419 / National Institute of Advanced Industrial Science and Technology. Research Center for Deep Geological Environments. Naoto TAKENO. May 2005.

Надійшла 05.10.2016

Received 05.10.2016